

Türkiye'deki Suriyeliler ile ilgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Bu doküman, İNGEV ve Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi işbirliğiyle yürütülen "İnsani Gelişme Monitörü" araştırmasının bir modülü olan "Suriyelilere Yönelik Algılar" araştırmasının özeti olarak hazırlanmıştır.

Araştırma, 10 Şubat-5 Mart 2020 tarihleri arasında TÜİK İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması Düzey 2'ye göre belirlenmiş bölgelerde toplam 26 şehirde bilgisayar destekli telefon görüşmesi yöntemiyle Türkiye temsiliyeti sağlanacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında 1555 görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın hata payı ±%2.49'dur.

Özetle;

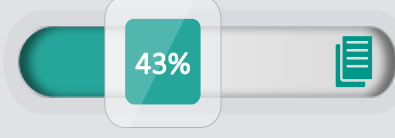
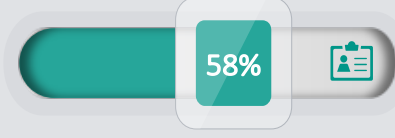
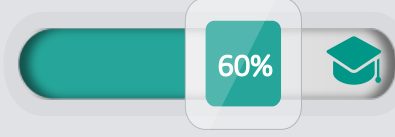
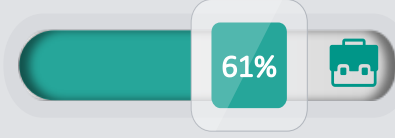
Türk toplumu, genel olarak, Suriyelilere sağlanan sağlık hizmetleri ve fatura (elektrik, su vb.) ödemeleri gibi günlük yaşamla ilgili konularda mültecilerle ilgili daha doğru bilgilere sahiptir. Öte yandan, nüfusun büyük bir çoğunluğu maaş ödemeleri, eğitim ve vatandaşlık hakları gibi konularda yanlış bilgi eğilimli.

Toplumdaki yanlış bilgilendirme, ev sahibi toplum la geçici koruma altında bulunan Suriyeliler arasındaki sosyal uyumu olumsuz etkiliyor.

- Nüfusun %51'i en önemli toplumsal gerilimin Türkiye-Suriye gerilimi arasında olduğunu inanıyor.
- Ebeveynlerin %48'i çocuklarının mülteci çocuklarla arkadaş olmasını istemiyor.

Suriyelilerle ilgili hükümet politikalarında şeffaflığın benimsenmesi ve mültecilere sağlanan insani yardımlar hakkında doğru bilgilerin paylaşılması, ev sahibi toplum la geçici koruma altındaki Suriyeliler arasındaki gerginliğin azaltılması ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması açısından önemli olmaya devam edecektir.

İlgili ifadeye "Katılıyorum" ve "Kesinlikle katılıyorum" diyenlerin oranı

"SURIYELİLER DEVLETEN MAAŞ ALIYOR"

Toplumdaki en yanlış algı Suriyelilerin devletten maaş almasıyla ilgili. Bu yardım Kızılay ve kamu bankaları eliyle ancak AB'nin Sosyal Uyum Yardım'ı fonuyla sağlanmakta. Suriyelilerin sağlanan yardıma kamu bankalarının ATM kartları aracılığıyla ulaşması yanlış kanı oluşmasında etkili oluyor.

"SURIYELİ ESNAFLAR VERGİ ÖDEMİYOR"

Ülkemizde uyruğundan bağımsız olarak faaliyet gösteren her yasal ticari işletme Türkiye'deki ticaret ya da esnaf odasına kayıtlı olmak ve vergi ödemek zorunda. Vergi denetimleri vergi dairesine bağlı personel tarafından yapılıyor. Suriyeli esnaflar için de böyle bir vergi ayrıcalığı bulunmuyor.

"SURIYELİLER SINAVSIZ OLARAK İSTEDİKLERE ÜNİVERSİTEYE GİDEBİLİYOR"

Devlet üniversitesinde okumak isteyen yabancı öğrenciler ancak "Yabancı Öğrenci Sınavı"na girerek aldığı puana göre seçim yapabiliyor; özel üniversiteler ise yabancı öğrenciler için kendi sınavlarını uyguluyor. Üniversiteye gitmek isteyen öğrencilerin de bu adımları izlemesi gerekiyor.

"ÜNİVERSİTEYE GİDEN HER SURIYELİYE DEVLET BURS VERİYOR"

Devletin yabancı öğrencilere burs verdiği bilgisi doğru olsa da bu burstan faydalanabilmek için belirlenen başarı kriterlerine uymak ve belli bir yaş aralığında olmak gerekiyor. Ancak bu şartları sağlayan Suriyeliler burs alabiliyor.

"SURIYELİLER TÜRKYE'DE 5 SENE KALDIKTAN SONRA T.C. VATANDAŞI OLUYOR"

Yabancı uyruklu bir kişinin Türk vatandaşı olabilmek için yerine getirmesi gereken koşullar Türk Vatandaşlık Kanunu'nda belirtilmekte. Ülkemizdeki geçici koruma altındaki Suriyeliler de ancak bu şartları yerine getirdiklerinde vatandaş olma hakkı elde edebilirler.

"SURIYELİLER HASTANEDE SIRA BEKLEMEDEN HİZMET ALIYOR"

Toplumun %50'si Suriyelilerin hastanede sıra beklemeden hizmet alabildiğini düşünüyor. Bu oran Suriyeli bir tanıdığı olanlarda %37'ye gerilerken tanıdığı olmayanlar arasında %54'e çıkıyor. T.C. Sağlık Bakanlığı hastanelerde öncelikli olacak hasta gruplarını tanımlamıştır ve tanımlar uyruktan bağımsız olarak geçerlidir. Suriyelilere bu konuda tanınan bir ayrıcalık bulunmamaktadır.

"SURIYELİLER SU, ELEKTRİK VE DOĞALGAZ FATURASI ÖDEMİYOR"

Toplumun %43'ü Suriyelilerin fatura ödemediğini düşünüyor. Bu oran Suriyeli bir tanıdığı olanlar arasında %27'ye gerilerken, tanıdığı olmayanlar arasında %49'a çıkıyor. Fatura sahibinin uyruğundan bağımsız olarak fatura ödenmemesi ancak herhangi bir kullanımının olmaması durumunda geçerli olan bir durumdur.